

ارتقا

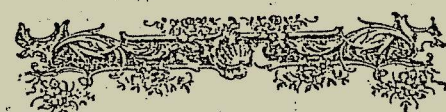
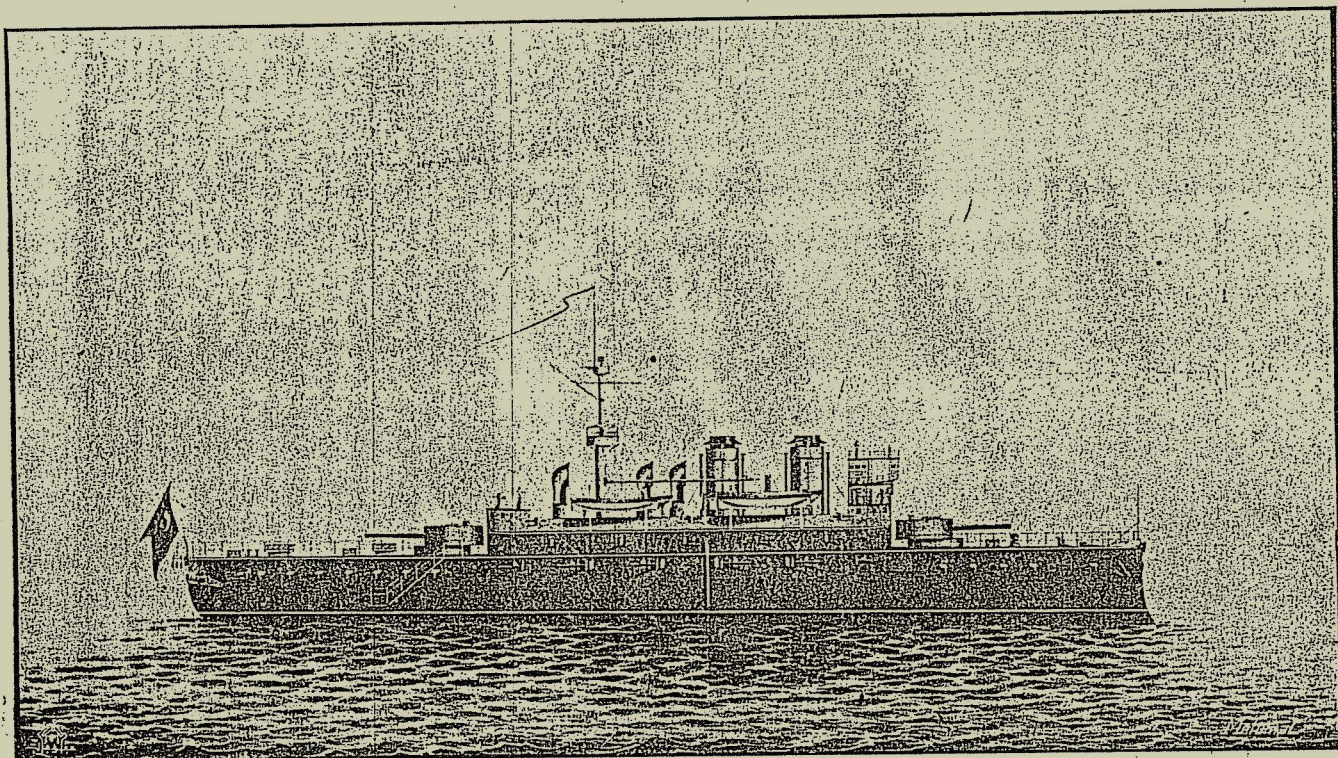
ادبیات . فنون عسکریه و بحریه .
ونادع و تجارت و زراعت و صنایع
و معارف و امور نافعه و اکثیهلی فقراندن
یاخت مصور جریده در . هر نوع خصوصیات
ایچون غرضه بک مدیریت طاهر بک امرامعت اولنور

(ارتقا) بک . تانیول و طشره
ایچون بر سنهک آتوله سی ۳۲
غروشد . پوسته بولی مقبولدر .
صالحی بالجله ارباب قلمه آچقندر . هرانی قلم
موتان یاره ییلیر . مرکزی باب عالی
حاده سنده «معلومات» اداره خانه سیدر .

Journal illustré IRTIKA

Bureaux: 40, rue de la Sublime-Porte,
(Imprimerie Tahir bey) Stamboul.

استانبولده نسخه سی : ۱۰ پاره یه در / شمدیلک جمعه کونلری نشر اولنور / طشره ده نسخه سی : ۲۰ پاره یه در

اویات

امار منطومه

آیرلدقدن صکره

کولردیکز بکا ، بحث آیلدکجه عشقمدن ،
کول ، و صکره ترجم ایدرده سوزلر مه ،
« بورنوبت کییدر بزجه — دیردیکز — بمضا
بلا سبب کولرز بز ، صاقین سن انجنمه ! »
کلیری یادکره ؟ برکیجه حرارتله
ینه کولوشلر کزدن شکایت آیلرکن ،
« صوصارمیسک؟ — دیدیکز ، بروقار عصمتله —
بن ایسته م ، بکا بحث ایته هیچ محبتدن ! »
بوکون سزی دوشونورکن بوتون اوخفته
ندامت آیلورم بن ، فقط ییلیرمیسکز ،
آجیرسکز کوزلم شیمدی کورسه کز بنی سز .
بوکون که سزدن اوزاق ، بی امید و دربردم
امین اولورمیسکز ، ایسته اعتراف ایدرم :
یابانچی اولادیکز هیچ غم محبته !..

سلیمان نسیب

قلب جریحه دار

برحزیران کونی مهر رخشان
افق مشرقی یالیزلارکن
نه قدر یار ایدی بخت اوزمان
بکا کلش ، کلن اولمشدک سن
ایسته بنجه اونودلاز برکون !

§

برحزیران کیجه سی پرتوماه
زلف زرتابیکی بوس ایلردی
بکا عطف ایلدیکک نیم نگاه
نه کوزلدی ، نه صفا پروردی
قونوشوردق ایکیمز مشجره ده !

§

بزی تبریک ایدیوردی کویا
تا اوزاقده کورون اخترلر

عکس مهتاب ایله سیمین ذریا
نشسته بخش اولمش ایدی سرتاسر
« بختیارز ! دیر ایدک ، مست غرام !

§

سن قناریه ، اومز برلانه
سسکی آه دیواردم هرکون
کوستردی بوسعادنخانه
هر دقیقه بز به باشقه دوکون
حجله سی سیننه کلکون شفق

§

بر دقیقه سنی کورمزسم اگر
متاثر کورونوردم اویله
بوتأثر بکا ایتدک اثر

اوزانیردی لب پاکک شویله

دویولوردی بوزمان بوسه سسی

§

سکا دیردم اوزمان ... مست سرور :

اک کوزل شعری ایتدک الهام

اک کوزل شعری ایتدک برنور

بکا دیردک اوزمان ... مست غرام :

بوسویشمک نه قدرده خوشدر !..

§

سایه ترقیوایه حضرت پادشاهیده بوکره صوک سیستمه افراغ ایدیلن دونمائی هایون شوکت مقرون حضرت
جهانبانیدن زرهللی {مسودیه} فرقتین هایونی

ایتماشدم . فنارده کی تصادفمزده برواپورده .
برترنده بولنشمزدن دهاقینندن تماشایتمدی .
او اوضاع دلفریبانه کزده طویولز برلطفه ،
سیای حزن پروریکزده بشقه درلو بر جاذبه ،
نگاه بی رحیمانه کزده قدر قوه نفوذیه وار .
ایدی . فقط بو اوچتنجی کوروشم اویله بر
کوروشدیکه اویاض صندالک کریننده قدیفه
دوشمه لک طالعلی وره لری اوستنده اویله
بر اوطوروشکز و سیاه کوزلر یکزی اویله بر
سوزشکزار ایدیکه بتون سدا ند تحمل و متاتم
یقلیدی . بن او وقت یاننده کی آرقداشمه سزی
کوستره رک : آنا ! دیدم . سز اسمکزی
ایشیدنجه نیم غضب آلود بز دوندیکز نظریکز
نظریه تصادف ایتدی . آه بیلسهک !.. او
باقیشکه بتون عشق و شبابی صارصدک ، بر
بخارمستی سودا ایله طالع لندیردک و بنی درین
برمفتونیتله حفره تهر محبتکه یوارلرکن سنک
طرفندن سولمک احتیاجیه بوغولیورکیدم !..
ایجه ایکی قوس یاره سیاهک آلتنده سیاه
بستون سیاه ، عشق سیاهم کنی سیاه کوزلرک
دلبر چهره کده فروزان اولسی مهتابی کیجه .
لرده هنوز علوصاچان ایکی اخگر کی ایدی .
یناقلرنده طولاشان نسیم امیدلب خنده .

بی سودکی ؟ بودر ذوق حیات
بودر اشواقی غرامک آنجق
سومه دک سن بی هیات ، هیات !..
سومه دک سن بی آلقی ، آلقی !..
بی برذوقه فدا ایتدک سن !..

§

« سنی سودم ! دیر ایدک ، آلداندم ...
آقیور قان دل مجروحدم
بی اولدیرمه جکسک صاندم
آه بک یاره لی یم روحدم
سن بنم قلبمه خنجر صوقدک !..

محمد جلال

آمار مشوره

آناهیه !

سنی بردقه بک اوغلنده ، بردقه ده قنار
یفچه سنده کورمشدم . دیمک بو کوکصو
دره سنده کوروشم اوچنجی ایدی . بک اوغلنده
ایلک کوروشمده اوتناسب اندامنه ، اورقنارو
خرامنه ، جان باقیچی نظربنه ، هیچ دقت

کارنده کزلیور واوراده انکشاف ایده رک او
چهره شفقدار و منوری حزن بر صفوته
غرق ای دیوردی .
اوزمان دقتله باقدم : اوچوق بر خنده
سیچان دوداقلرینک کیتدکجه ایچنه نهایتنرنده
بتون املار ، آرزولر مختفی ایدی !!
صندالمر صندالکزی اشاغی یوقاری
ایچه تعقیب ایتدی . بعضاً قارشولشوق ؛
اریتیجی نظرکزله بزه بقارکی اولدیکنر .
بعضاً ایلری کچدیکنر ؛ ارقه کزدن کلدیکمزی
تحقیق ایچون کیری یه دوندیکنر اوباقیشلرکزله
بکانلر دوشوندردیکنر بیلسه کز !!
احتمالک بونلر شویله برباقیشدن عبارت ایدی !
فقط اویله دکل ، بونلریم قلمده برطوته رق تموله
بیگ درلو اتمارخلیا حصوله کتوریرکن بتون
حسیاتم برمهیت سودا ایچنده بونالیوردی .
آرتق کونشک آتشین شعاعی کوکصونک
صاری سطحی ، کورکریله بوصوی ازن صندال
لاری یالیزلرکن سز بوردان قاقچق ایستر
کی صندالچی یه امری ویردیکنر ، نه اولدی
بیلیم بردن صندالکزی بکه طوغری بوغازک
صولری اوستنده بر سرعت مستعجله ایله
آقوب کیتمه باشلادی . چوق چالشم یازک
یتشمق قابل اولدی . کیتدکجه قراران دالغه
لرک اوزرنندن صندالکزی سزی آتلاته رق
اوزاقلشدردی و برسیاه نقطه کی کورونمکه
باشلیدیکنر . اوزمان سزی لوحه خیالده تجسم
ایتدیرمه اوغراشیرکن سز احتمالک یالینک
بغچه سنک آغاچلری آرسنده کوزلر سوزیور
کوکلر صید ایدوردیکزیا آفتی بروننده ایری
و اوبرلرک هیبتلی کیدیشی ، یلکنلریله اوچو-
شان قایقلرک مشی سزینی ، آرده برودو-

کریه بوغازک بتون سکونتی طرمالیان شرکت
و اوبرلری بونلرک آرسندن قیورانه قیورانه
کیدن دکرک جریان لاقیدسی تماشا ایدهرک
قطعیاً آمیم که هیچ ، اما هیچ بی دوشونمکر ،
عقلکزه بیله کلم .
اوه عودتمده اوطمه چکلدیکنر زمان
کچلری تفکره باشلام : نظره مکنوز جاذبه نک
سیاه درینلکرینه بتون هویت شبانه می
کومولکه برافیه رق سندن فرار ایتمک چاره-
لری دوشوندم . بوش ! سومشدم که : بتون
حیاتی سنسز لکده معدوم کورویوردم :
اوچ ای کچدی سنی بردها کورمک یولمق
قابل اولدی . بر بازار کونیدی ، بواشسز
کونمک صباچی بیگ برچشیدک اوکندن کچور
وسرسری نظری ایچق دکانلرک جامکانلری
ایچنده کی شیلرله اویالیوردم . یانمکن آنی بر
خیال کچدی . هان ارقه مه دوندم . سزایدیکز ؛
ارقه کزدن تعقیب ایتدم ، بوسفر اولکی کوردکارم
کی ساکن دکلرک . برطوفان شطارتله ایچکزدن
طاشان قهقهه لری اون ادیم کیری دن
ایشیدنیوردم . یانکرده کی ایچه بیقلی کنجه
اوقدر یاصلانیور ، قولنه اوقدر اسیلور دکرکه
بورویشکزدن متحصل حرکت طبیعی
ایکیزی بربریکزدن ازی صارصمیوردم .
ههات ! اوزمان اره کزده کی مکالمه نک برچوق
برلری ایستیه ایستیه ایشتم . اکلادم سز
نه ایدکر آه ! سوماملیم : فقط بیلریمدیم که
خیر خیر اعتراف ایدمه بجهکم ، نه اولورسه کز
اولکر بن سزی سورم اوقدر ، اوسزک صاف
باقیشکزه متبسم چهر کزده تقدیر ، حلاوت
روحی جذب ایدمک تقدیر صفوت وارایدی .
خیالیدیکنر ؟ ... پریمیدکر ؟ ... بیلیم ! محاس

بشریه نک بسبتون فوقنده برشیدکر . سزی
کوزلرم نصل کوردی ایدی . سز بتون
هیئتکزه برشعردی حیاتکر : اویله که برسمای
مغمومک ایتنده نمکین بلوطلرک سیای رقت-
پروری اوکنده قلمده ناله دلده کدر وارایکن
یازلمش برخیال سودا ، برمنظومه غرا ایدک !

فریدریسی

قرله حسب حال

آهر ، سنی بن نه قدر سورم ! سن بکا
هرشیدن زیاده قوت ویرن ظلام لیلی انوار
سیمینکله منور قیلارسک .. هر طرفی نورلره
لطاقلره مستغرق ایدرسک . انوار لطافت
آورک بردریای ساکته عکس ایدرسه واسع
نظر ربا بر آینه محلا طبیعی وجوده کتیر-
سک ، برمشجریه منعطف اولورسه مناظر
اشجار طراوت دناری رشک آورانغ جنان
اوله جق درجه ده رونقدار ایلرسک ..
بریتیمک کلبه احزانه پرتوبار اولسه ک نظر
عبرته نورانی برلوحه حزن سفالت المزده
برقیزک آشیان نازنینه تصادف ایتسه ک
کوکلری کریه و حزن ایله مشحون ایدمک
برمنظره رقتنزا عرض ایدرسک . ایشه
ای ماه برانوار ! بواقشادم اول بهاره مخصوص
اولان حسن و آن طراوتیکله روحی تسریر
قلبی تنویر ایلهدک . طبیعتک بوسکوتنه
قارشو بالای آسمانه دوغری اوسکون پرورانه
صعودک نه قدر یاراشیور !
بیلیمز میسک که نه زمان بویله برلطافت
شعشه زای طلوع اولسه ک سکا ساعتلرجه

نصب انظار ایدر ، جمال نظرفریقی تماشا
دالارم . سنکله اوزاقدن اوزاغه حسب حال
ایدر سویله شیرم . سن ده بکاباقر ، سن ده
برشیر سویله مک ایسترسک . نظرکده کاه
برحزن اوقورم . خیر .. سن بنم معکس
قلمسک . قلمک حزنلی زماننده سنی مغموم
سرورلی زماننده مسرور کوریرم .

داریلمه ، برقباحتک وار .. بعضاً
اوزون اوزون ایله دیکم انتظارلرک نتیجه سنده
امیدمی بوشه چقارر ، کورونمزسک . سجا-
به لردن تشکیل ایله دیکم بربرقع طبعینک
ارقه سنه احتفا ایلرسک . اوزمان نظرم بو
پوشیده خفایی بیرتمق سکانفوذ ایتمک ایستر ،
نه بی سود امل دکل ؟ بعضاً ده دلبران وفانا-
شناسان کی کاه نقاب حجاب کیره رک مشتاقان
دیدارکی محروم التفات برافق کاه چاک پرده
استار ایله تاشیط دله غایت ایتمک کی تلونلر
کوستررسک .. اوت یته بیلیمز میسک که
حیاتمک برقم لطیفی ایچنده کچر دیکم طه ده ده
سن بکا برهمراز ، برارقداش ایدک ، اوراده ده
سنکله بویله حسب حاللر ایدردک . اودملری
سن اونوتسه کده بن اونوتم . اوح ! نه کوزل
منظره ! اطرافکده برقاج سحابیاره ، برایی
نجم لمعه دار وار بنم ایسه یانمده کیمسه یوق ،
یالکرم .. دوشونیورم .

آه ! مهتابی کچه لر نیم افکار وحسیاتمک
دم خروشانیدر . کائنات نوردن برپیراهنه
بوروندیکی زمان بی حزن قاپلار ؛ فقط
کاشک بتون حیاتم بوطاطلی تفکرات ایله کچه !
ینمک بوشلغی آنجق او بدیعه حسیه لر
دولدره بیلور . عمرمک آنلرسز کچن
زمانلری حیاتدن عد ایتیم . ایشه ای ماه

ارتقالک حکایه تفرقه سی ۷

تحریر ملال

محرری : محمد جلال

دوقو سداد بک کلدی .
سداد بک ، صاری بیقلری آلتنده کی پنه
دوداقلرنده برتسم کوستره رک ، اوموزلرنده خفیف
برباش اوزتوسنک نقشی اوچلری صارقان رعنایه
برتمنا ایتدی . رعنا نک کوچک الی اوکابر مقابله
ده بولوندی .
سداد بک صوردی که :
— نه کزوار ؟
— ینه اوبله ! چارپنتی !
— ویردیکم علالجره دوام ایدیور میسکر ؟
— اوت ...
سداد بک ، شبه لی برنظرله باشی صالادی :
— ایتانه میه جیم .. سزه ویردیکم بو برومورلر ..
صوکره علاوه ایتدی :
— مساعده کزله دیکلیم ...

سداد بک ، فنی چیقاردی : صاری صاچلرله
مزین اولان باشی . رعنا نک صولمه سنک آلتنده ،
قولاغی ده ، بوخیرچین ، عصی ، بوکچ کیزک
قلی اوستنده ایدی ، دیکلوردی : طیق تاق ...
طیق تاق ... طیق ... تاق ... طیق ...
رعنا :
— شیمدی ، بریافینلق کلیورکی اولدی !!
دیدی !!
سداد ، عصی اولان بو « عدم انتظام قلب » ی
آکلامشدی :
— مراق ایتمیکز !! دیدی .
سداد بک ، « یارین ، سزی دهایی کورورم ! »
دیه اودادن چیقدی ، سر دیوه نی اینرکن ، برمتاده
ایکی طرفه باقیندی ، تاراندیل ، آرقاسندن قوشیو-
ردی ... ایکی مجیدی بی پیشدره بیلدی ...
برساعت صوکره دولاب جالیندی ... وردبهار
قوشدی ... نازک پارماقلریله بودولابی جویردی ...
اوردن علاج شیشه سنی آلدینی وقت مصطفی
تکرار ایتدی که :
— کون یوزوکی بریول کوریدم !!
۷
راز ، لاله لیده کی اوپنه عودت ایتدیکی ،

اوداسنه کیردیکی زمان هان کنیدیسی قاریولاسنه
آندی . دایق بمش اولایدی ، وجودی بوقدر خرد
وخاش اولیه جقدی !
والده سی راقه خاتم ، ایجری کیردیکی زمان هان
هان درین براویقویه دالمق اوزره ایدی ، قادینجیز
شفقت مادرانه نک ملول برنظرله رازی یه باقرق
دیدی که :
— صانکه بو کاغذخانه دن نه آکلادک ؟
اوزون برورغونلق ، دکل ؟
راز ، دالغینلق آراسنده ، جواب ویردی :
— چوق یورولدم ، آتیه جکم !
— مک میه جکم سین ؟
— خیر !! هان اویویه جیم !
— دادی کوندره می ؟
— براز یورغونلق آلایم ... کندی کندمه
صوبونورم ...
— بویله آج آجنه یات باقلم ...
راقه خاتم چیقدی .
اون دقیقه صوکره رازی ده خورلا مغه باشلادی .
زوایی !! اویقوسنی ، یورغونلغنی آلمغه موفق
اولامادی : برال ، اومزینی دورتیوردی ،
باشی قالدیردی ، دوندی ، بولانلق برنظرله
باقدی ، دادیسی ... بولتمش بشاک چرکس قار-
بولانک باش اوچنده دورمش :

— آرتق سکا داریله جیم ! دیمشدی .
— نه ایستورسین دادی ؟
— سکا کوخته صاقلادم ... آغزیکه برلتمه
برشی قوی !
— جانم ایسته میور ...
— بویله اولماز ... برپارچه برشی میلی ...
— براق الله عشقنه ... صباح یرم ...
— هیچ اولمازسه صوبون ...
راز ، یورغونلقدن متحصل اینلر ایچنده صو-
بوندی . بواشاده دادی ، برندای حیرتله :
— اونه ؟ دیدی .
راز ، حیران حیران باقدی ، دادی ، رازینک
جیندن دوشن کوچوک ، ظریف ، لیلایک رنکنده کی
برمندیلی پارماقلری آراسنده بوروشدیره رق ،
علاوه ایتدی
— بو مندیلی ...
راز ، شاشیرک کی اولدی ... ککه لیه رک
دیدی که :
— بومندیلی ؟ ها ... الهی دادی ...
سنک صباچلین اوتوله بوب ویردیکم مندیلرله ترمی
سیلکه قیامادمه ...
— چارشیدن آلدک دکل ؟
— اوت ...
— نه چارشینندن ؟